

**Μελέτη Περιβάλλοντος
Γ' Δημοτικού**

Τετράδιο Εργασιών

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ	<p>Παναγιώτης Κόκκοτας, Ομότιμος Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών Δημήτριος Αλεξόπουλος, Εκπαιδευτικός Αικατερίνη Μαλαμίτσα, Εκπαιδευτικός Γεώργιος Μαντάς, Εκπαιδευτικός Μαρία Παλαμαρά, Εκπαιδευτικός Παναγιώτα Παναγιωτάκη, Εκπαιδευτικός</p>
ΚΡΙΤΕΣ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΕΣ	<p>Ευγενία Φλογιάτη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Αθηνών Ευαγγελία Κανταρτζή, Σχολική Σύμβουλος Δέσποινα Μουζαλά, Εκπαιδευτικός</p>
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ	<p>Λεμονιά Αμαραντίδου, Σκιτσογράφος - Εικονογράφος</p>
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ	<p>Χριστίνα Σπυροπούλου, Φιλόλογος</p>
ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ	<p>Αλεξάνδρα Χ. Κουλουμπαρίτση, Σύμβουλος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου</p>
ΕΞΩΦΥΛΛΟ	<p>Δημήτρης Γέρος, Εικαστικός Καλλιτέχνης</p>
ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ	<p>ACCESS ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ Α.Ε.</p>

Γ' Κ.Π.Σ. / ΕΠΕΑΕΚ II / Ενέργεια 2.2.1 / Κατηγορία Πράξεων 2.2.1.a:
 «Αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών και συγγραφή νέων εκπαιδευτικών πακέτων»

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
Μιχάλης Αγ. Παπαδόπουλος
 Ομότιμος Καθηγητής του Α.Π.Θ
 Πρόεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Πράξη με τίτλο:
 «Συγγραφή νέων βιβλίων και παραγωγή υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού με βάση το ΔΕΠΠΣ και τα ΑΠΣ για το Δημοτικό και το Νηπιαγωγείο»

Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου
Γεώργιος Τύπας
 Μόνιμος Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Αναπληρωτής Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου
Γεώργιος Οικονόμου
 Μόνιμος Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου

Έργο συγχρηματοδοτούμενο 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και 25% από εθνικούς πόρους.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Παναγιώτης Κόκκοτας Δημήτριος Αλεξόπουλος Αικατερίνη Μαλαμίτσα
Γεώργιος Μαντάς Μαρία Παλαμαρά Παναγιώτα Παναγιωτάκη

ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΤΑΚΗ

Μελέτη Περιβάλλοντος
Γ' Δημοτικού

Τετράδιο Εργασιών

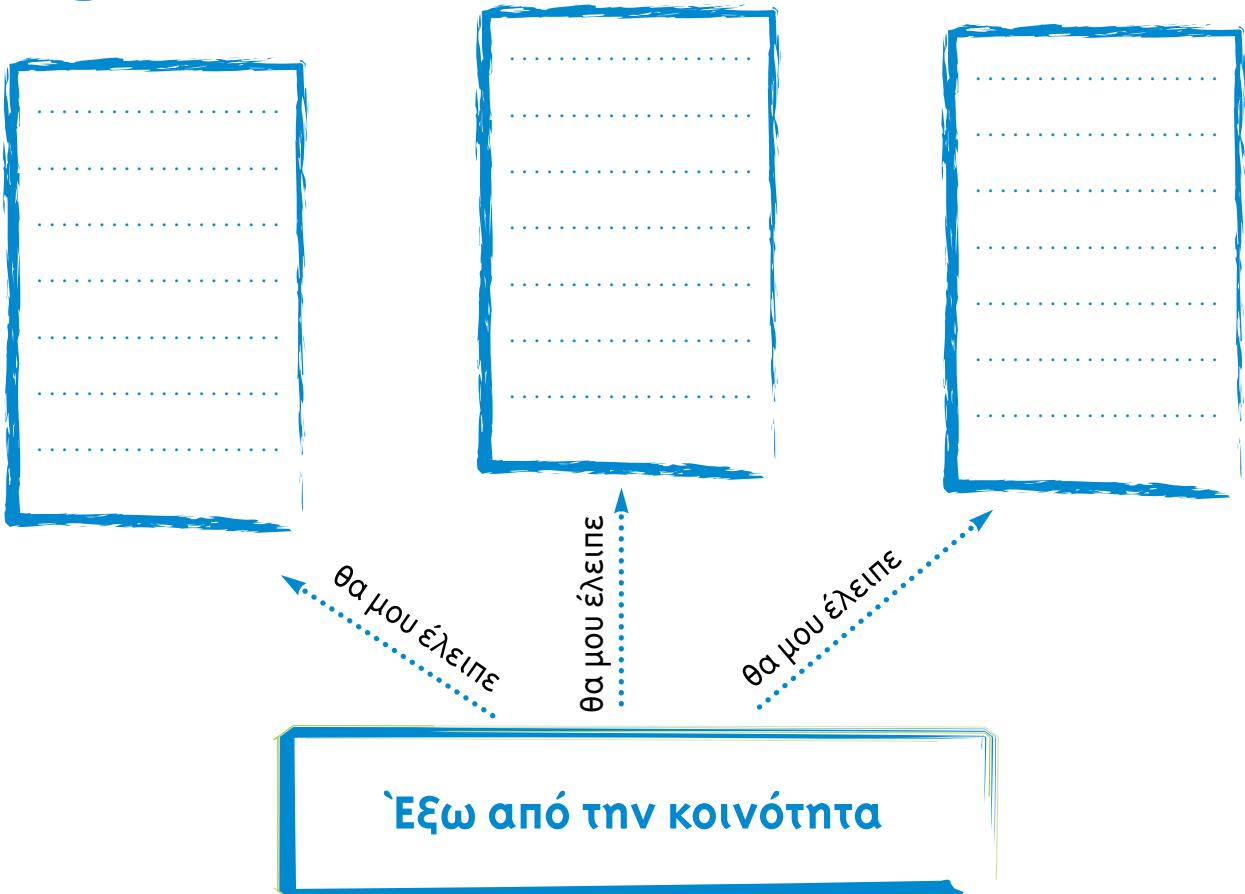
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΑΘΗΝΑ

1

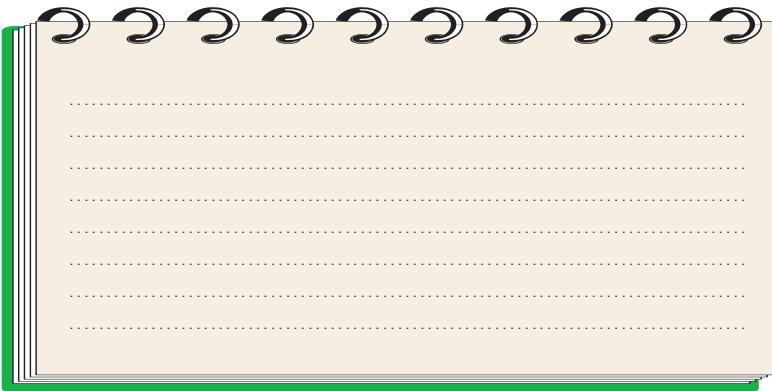
Τι θα σου έλειπε περισσότερο αν ζούσατε, εσύ με την οικογένειά σου, κάπου μόνοι σας;

Σ' ένα μεγάλο χαρτόνι ξαναγράφουμε ο καθένας μας αυτά που συμπληρώσαμε παραπάνω και διακοσμούμε την τάξη μας μ' αυτό.

2

Συζητήσαμε και ερευνήσαμε γιατί οι άνθρωποι ζούμε σε κοινότητες.
Μπορούμε να γράψουμε δύο προτάσεις με τη λέξη κοινότητα;

3

Παιχνίδι ρόλων

Ζωντανέυουμε με ρόλους κάποιες από τις καθημερινές μας σχέσεις με άλλους ανθρώπους της δικής μας κοινότητας.

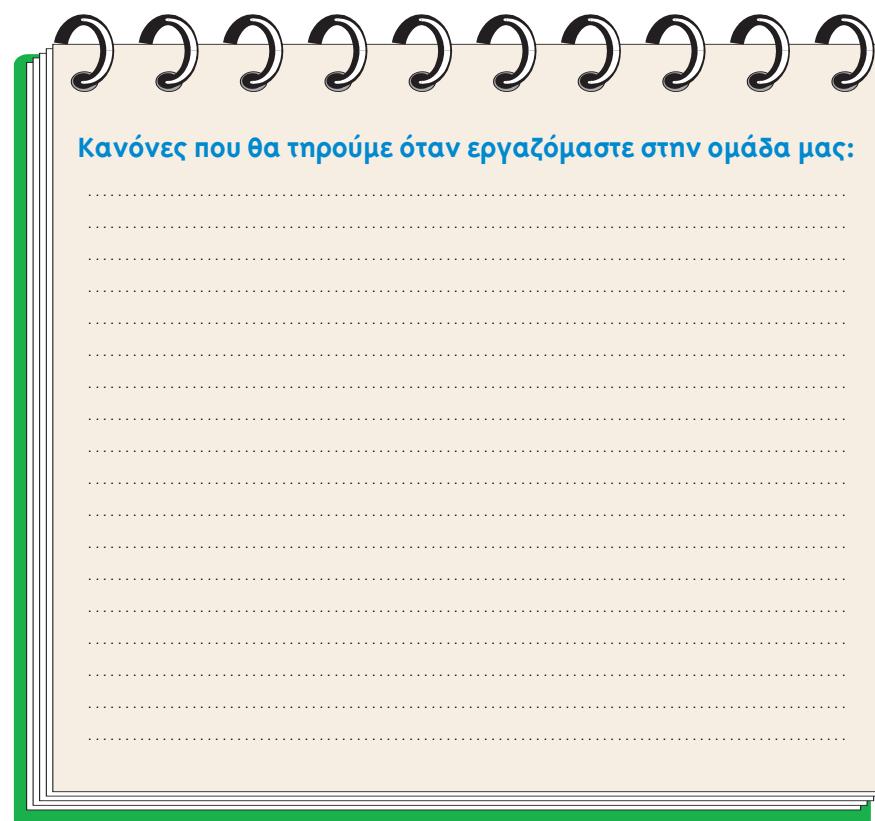
4

Όλοι μαζί κατεβαίνουμε στην αυλή και με κιμωλίες σχεδιάζουμε τη γειτονιά μας. Ζωγραφίζουμε τα σπίτια μας, το σχολείο μας, τους δρόμους γύρω από το σχολείο. Βαδίζουμε στις διαδρομές που κάνουμε κάθε μέρα από το σπίτι μας στο σχολείο πάνω στους σχεδιασμένους δρόμους.

5

Ας γράψουμε μερικούς κανόνες που πιστεύουμε ότι είναι απαραίτητοι για να συνεργαζόμαστε στις ομάδες μας.

Κανόνες που θα τηρούμε όταν εργαζόμαστε στην ομάδα μας:

- ✓ Συζητάμε στην τάξη τους κανόνες που γράψαμε στις ομάδες μας.
- ✓ Γράφουμε στον πίνακα ανακοινώσεων τους κανόνες με τους οποίους συμφωνούμε οι περισσότεροι. Αυτός ο κατάλογος μπορεί να εμπλουτίζεται με καινούριους κανόνες, κάθε φορά που θα συμφωνήσουμε ότι μας χρειάζονται.

6

Φτιάχνουμε το δικό μας παραμύθι

Η κάθε ομάδα γράφει το παραμύθι της για να το διαβάσει στις άλλες ομάδες.

«Κάποτε υπήρχε ένας δήμος που τον έλεγαν

Κανένας πολίτης δεν ενδιαφερόταν για τίποτα. Δεν έκαναν τίποτα ούτε για.....

ούτε για

Όλοι έλεγαν

Ξαφνικά, μια μέρα.....

Τότε

Έστερα από αυτό κατάλαβαν ότι δεν μπορούν να ζουν έτσι και άλλαξαν.
Αποφάσισαν να ενδιαφέρονται. Δούλεψαν όλοι μαζί κι έφτιαξαν τόσο ωραία την πόλη τους, που την ονόμασαν Ομορφούπολη».

7

Πώς φανταζόμαστε το δήμο μας μετά από πολλά χρόνια, όταν θα είμαστε κι εμείς μεγάλοι;

Zoique magi

8

Διαφημίζουμε το δήμο μας

 Η τάξη μας αποφάσισε να στείλει ένα γράμμα στα παιδιά της Γ' τάξης ενός σχολείου από άλλο δήμο. Τους παρουσιάζουμε, λοιπόν, όλα αυτά που μας κάνουν να αγαπούμε το δήμο μας.

Κάθε ομάδα γράφει το δικό της γράμμα.

Στέλνουμε το γράμμα με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στο Σχολικό Δίκτυο ή με τα Ελληνικά Ταχυδρομεία.

Αγαπητοί φίλοι,

Είμαστε οι μαθητές της Γ' τάξης του

Δημοτικού Σχολείου

Μένουμε στο δήμο

*Εδώ κολλάμε μια φωτογραφία
του τόπου μας.*

Σας περιμένουμε με ανυπομονησία.

Οι μαθητές της Γ' τάξης του

• Δημοτικού Σχολείου

9

Εκλογές στην τάξη μας

Η τάξη μας είναι κι αυτή μια μικρή κοινότητα. Ας μοιράσουμε τις εργασίες μας.

- ✓ Δύο από εμάς θα μεταφέρουν τις αποφάσεις μας στο Διευθυντή ή στη Διευθύντρια του σχολείου, στο Σύλλογο Γονέων και όπου αλλού αποφασίσουμε. Θα τους ανακοινώνουν τις ιδέες μας, τα παράπονά μας και τις ανάγκες μας.
- ✓ Κάποιος άλλος θα είναι ο ταμίας μας.

Ποιοι θα είναι αυτοί; Ας αποφασίσουν οι πολλοί.

Όποιος από εμάς θέλει, μπορεί να είναι υποψήφιος για μία αρμοδιότητα. Για παράδειγμα, να μεταφέρει τις αποφάσεις μας, όπου αποφασίζουμε.

Για να γίνουν οι εκλογές μας, χρειάζεται κάποιοι από μας να βοηθήσουν. Ας κάνουμε μια ομάδα, που θα είναι η εφορευτική επιτροπή. Αυτή οργανώνει τις εκλογές. Φροντίζει για τα ψηφοδέλτια. Κάνει έναν κατάλογο με τα ονόματά μας. Τοποθετεί ένα θρανίο στην άκρη της τάξης για να ψηφίζουμε μυστικά και κάνει ένα κουτί κάλπη. Δίνει από ένα ψηφοδέλτιο στον καθένα την ώρα που πηγαίνει στην κάλπη για να ψηφίσει. Στο τέλος, μετρά τις ψήφους και ανακοινώνει τα αποτελέσματα των εκλογών.

Ο καθένας ή η καθεμιά μας ψηφίζει τον υποψήφιο ή την υποψήφια που προτιμάει. Ας ψηφίσουμε!

ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΟ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΗΣ ΤΑΞΗΣ

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.
13.
14.
15.

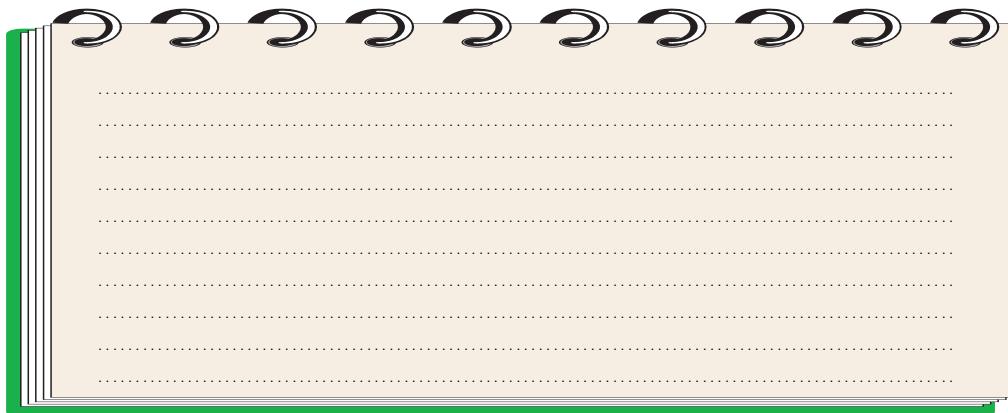

Δραστηριότητες της Ανασκόπησης

1

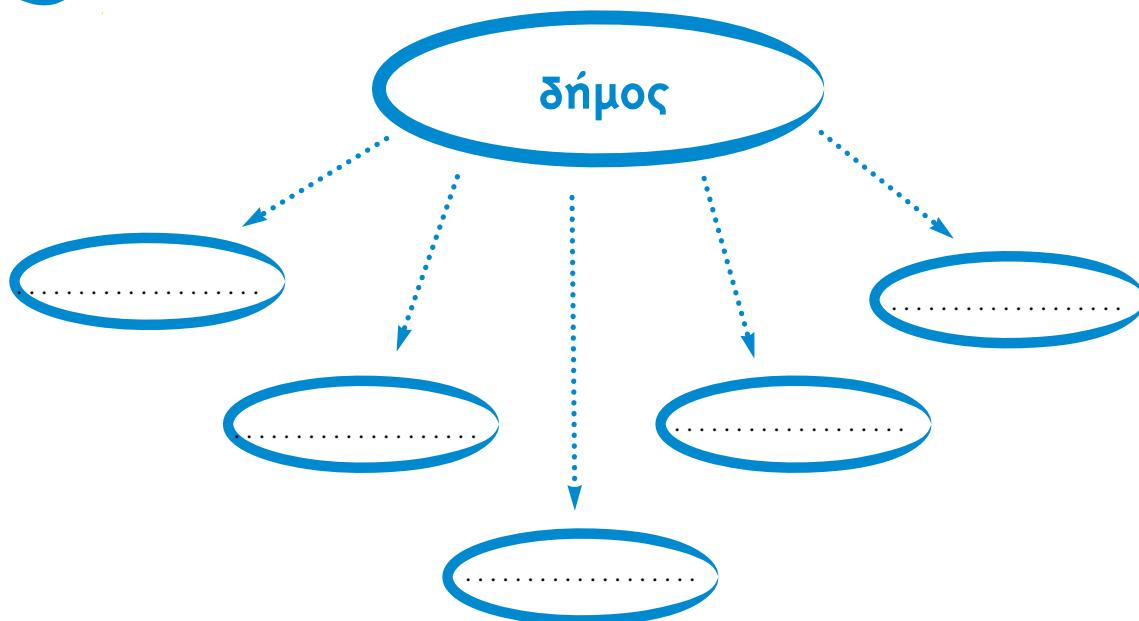

Συζητάμε και γράφουμε τι θα θέλαμε ακόμη να μελετήσουμε για το δύμο μας.

2

- a) Όταν ακούμε τη λέξη «δύμος», ποιες λέξεις μάς έρχονται στο νου; Γράφουμε μερικές από αυτές.

- b) Από τις λέξεις που γράψαμε, διαλέγουμε δύο ή περισσότερες και φτιάχνουμε μία πρόταση.

1

«Κατασκευάζουμε» έναν τόπο με χαρτόνια

Διαλέγουμε έναν τόπο από αυτούς που συζητήσαμε στην τάξη και τον κατασκευάζουμε.

Οδηγίες:

- * Κόβουμε χαρτόνια σε διαφορετικά μεγέθη, όπως φαίνεται στην εικόνα.
- * Κολλάμε το ένα πάνω στο άλλο, ξεκινώντας από το πιο χαμηλό επίπεδο (το μεγαλύτερο χαρτόνι) και τοποθετώντας από πάνω τα υπόλοιπα, ανάλογα με το πόσο ψηλά από την επιφάνεια της θάλασσας βρίσκεται ο τόπος που έχουμε διαλέξει (υψόμετρο). Με τον τρόπο αυτό φτιάχνουμε ένα «ομοίωμα» τόπου (ορεινού, πεδινού ή παραθαλάσσιου).
- * Μπορούμε να βάψουμε το κάθε επίπεδο με διαφορετικό χρώμα ή να χρησιμοποιήσουμε χρωματιστά χαρτόνια (πράσινο για το πιο χαμηλό επίπεδο, λευκό στην κορυφή, ενδιάμεσα το κίτρινο και το καφέ, γαλάζιο και μπλε για τη θάλασσα).
- * Μπορούμε, αν θέλουμε, να φτιάξουμε τον τόπο μας χρησιμοποιώντας πλαστελίνες διαφορετικών χρωμάτων.

2

Συμπληρώνουμε στην **κατασκευή της δραστηριότητας 1** τις πόλεις και τα χωριά που μελετήσαμε. Στον τόπο που κατασκευάσαμε προσθέτουμε χάρτινα κουτιά που τα βάφουμε με κατάλληλα χρώματα (σπιρτόκουτα σε άσπρο χρώμα για τα χαμηλά σπίτια του χωριού, κουτιά από συσκευασίες φρέσκου γάλακτος κομμένα σε διαφορετικά ύψη σε γκρίζα χρώματα για τις πολυκατοικίες της πόλης κ.ά.).

3

- a) Συζητάμε και προτείνουμε ένα έργο που πιστεύουμε ότι χρειάζεται να κατασκευαστεί στον τόπο μας.
- b) Το ζωγραφίζουμε, το παρουσιάζουμε στην τάξη κι εξηγούμε την πρότασή μας.

Ο τόπος μας

4

Για κάθε ρήμα γράφουμε προτάσεις που έχουν σχέση με όσα μελετήσαμε.

Φροντίζω

.....
.....
.....

Αποφεύγω

.....
.....
.....

Προστατεύω

.....
.....
.....

5

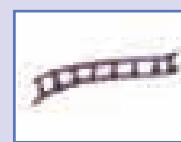
Οι μικρές εικόνες που βλέπουμε σε διάφορους χάρτες είναι σχέδια που μας δείχνουν με απλό τρόπο τι υπάρχει σε κάθε τόπο. Οι παρακάτω εικόνες υπάρχουν στους περισσότερους χάρτες. Βρίσκουμε τι σημαίνουν και τις αντιστοιχίζουμε με τις λέξεις που υπάρχουν κάτω από αυτές.

αεροδρόμιο

σημεία
του ορίζοντα
(προσανατολισμός
στο χάρτη)

λιμάνι

σιδηροδρομική
γραμμή

οργανωμένη
παραλία

- * Σχεδιάζω το χάρτη του δωματίου που κοιμάμαι όπως φαίνεται από ψηλά.
- * Για να μπορούν να διαβάσουν και οι συμμαθητές μου το χάρτη μου, φτιάχνω κι εγώ ένα υπόμνημα.

Υπόμνημα

7

- * Τοποθετούμε στο πάτωμα της τάξης μας **την κατασκευή της δραστηριότητας 1** της ομάδας μας.
- * Παρατηρούμε την κατασκευή μας προσεκτικά από πάνω.
- * Σχεδιάζουμε αυτό που βλέπουμε σε ένα κομμάτι χαρτί και το χρωματίζουμε.

8

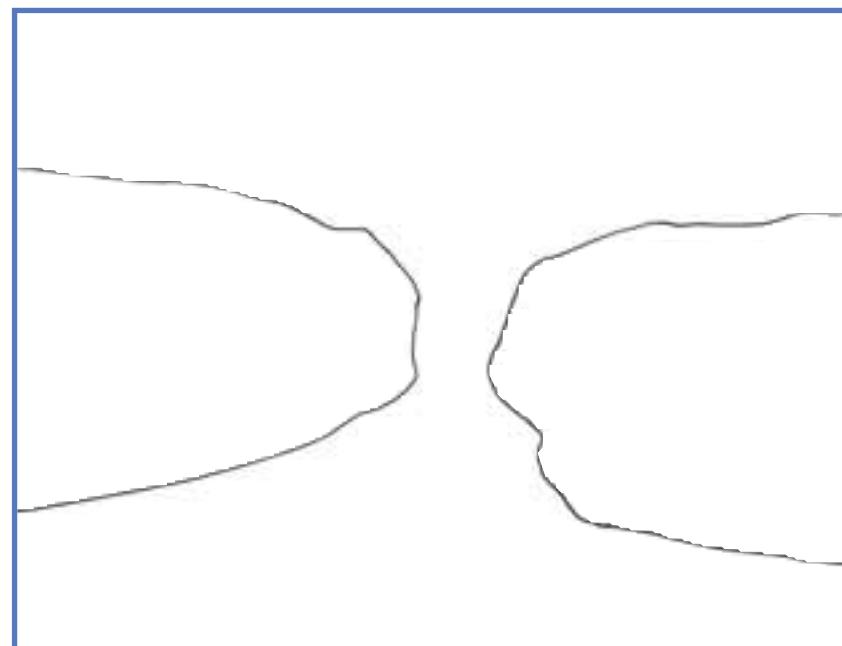

Στην κατασκευή της δραστηριότητας 1 γράφουμε σε καρτέλες τους γεωγραφικούς όρους (από το κεφάλαιο 6) που αναγνωρίζουμε. Τις στερεώνουμε σε οδοντογλυφίδες και τις τοποθετούμε σαν σημαιούλες στις κατάλληλες θέσεις πάνω στην κατασκευή μας.

9

Το σχήμα που βλέπουμε είναι κομμάτι ενός χάρτη, που παρουσιάζει στεριά και θάλασσα. Για να το χρωματίσουμε, διαλέγουμε το μπλε και το καφέ χρώμα. Αποφασίζουμε αν το δικό μας σχέδιο θέλουμε **να δείχνει έναν ισθμό ή έναν πορθμό**. Γράφουμε πρώτα το γεωγραφικό όρο που επιλέξαμε στο κατάλληλο σημείο του «χάρτη» και μετά τον χρωματίζουμε κατάλληλα.

10

Στην κατασκευή της δραστηριότητας 1 γράφουμε σε καρτέλες τους γεωγραφικούς όρους (από το κεφάλαιο 7) που αναγνωρίζουμε. Τις στερεώνουμε σε οδοντογλυφίδες και τις τοποθετούμε σαν σημαιούλες στις κατάλληλες θέσεις πάνω στην κατασκευή μας.

Δραστηριότητες της Ανασκόπησης

1

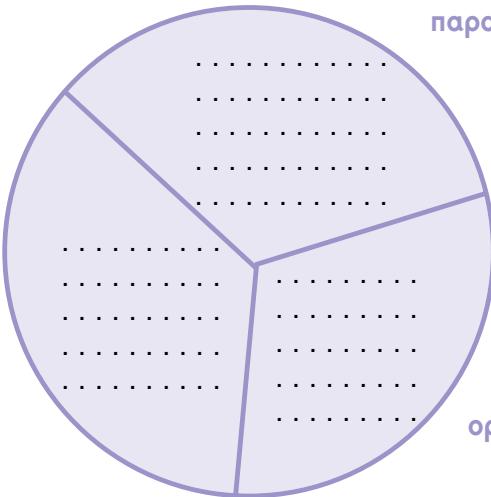

Γράφουμε σε κάθε κομμάτι του κύκλου λέξεις που ταιριάζουν σε κάθε τόπο.

πεδινός

παραθαλάσσιος

ορεινός

2

Από τις παρακάτω λέξεις διαλέγουμε τις κατάλληλες και συμπληρώνουμε το κείμενο.

**προστατεύουμε, δημιουργήματα, δείχνει,
δημιουργείται, φαίνεται, φτιάχνουν, προκαλεί, καταστρέφει**

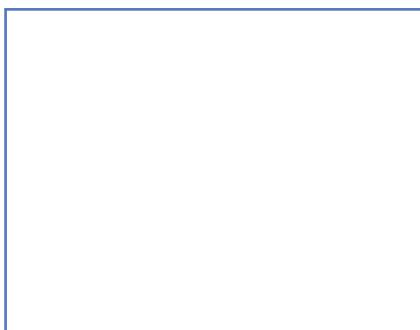
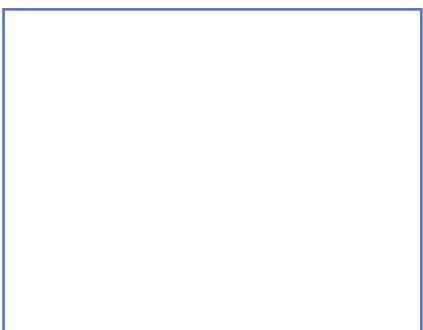
Ο τόπος που ζούμε από τη φύση και τον άνθρωπο.
..... της φύσης μπορεί να είναι ένα βουνό, ένα σπήλαιο, μια λίμνη, ένα νησί.
Αυτά τα ένας χάρτης. Στο φυσικό περιβάλλον οι άνθρωποι
δρόμους, οικισμούς, λιμάνια, εργοστάσια κ.ά. Έτσι αλλάζει το φυσικό περιβάλλον. Μερικές φορές
όμως αυτό προβλήματα. Γι' αυτό είναι απαραίτητο να
το περιβάλλον μας.

3

a) Γράφουμε το χρώμα με το οποίο θα ζωγραφίζαμε σε ένα γεωμορφολογικό χάρτη:

- * την πεδιάδα: με χρώμα
- * τη θάλασσα: με χρώμα
- * το βουνό: με χρώμα
- * το ποτάμι: με χρώμα
- * τη λίμνη: με χρώμα

b) Στη συνέχεια επιλέγουμε δύο από τα παραπάνω και τα ζωγραφίζουμε.

Μέσα συγκοινωνίας και μεταφοράς

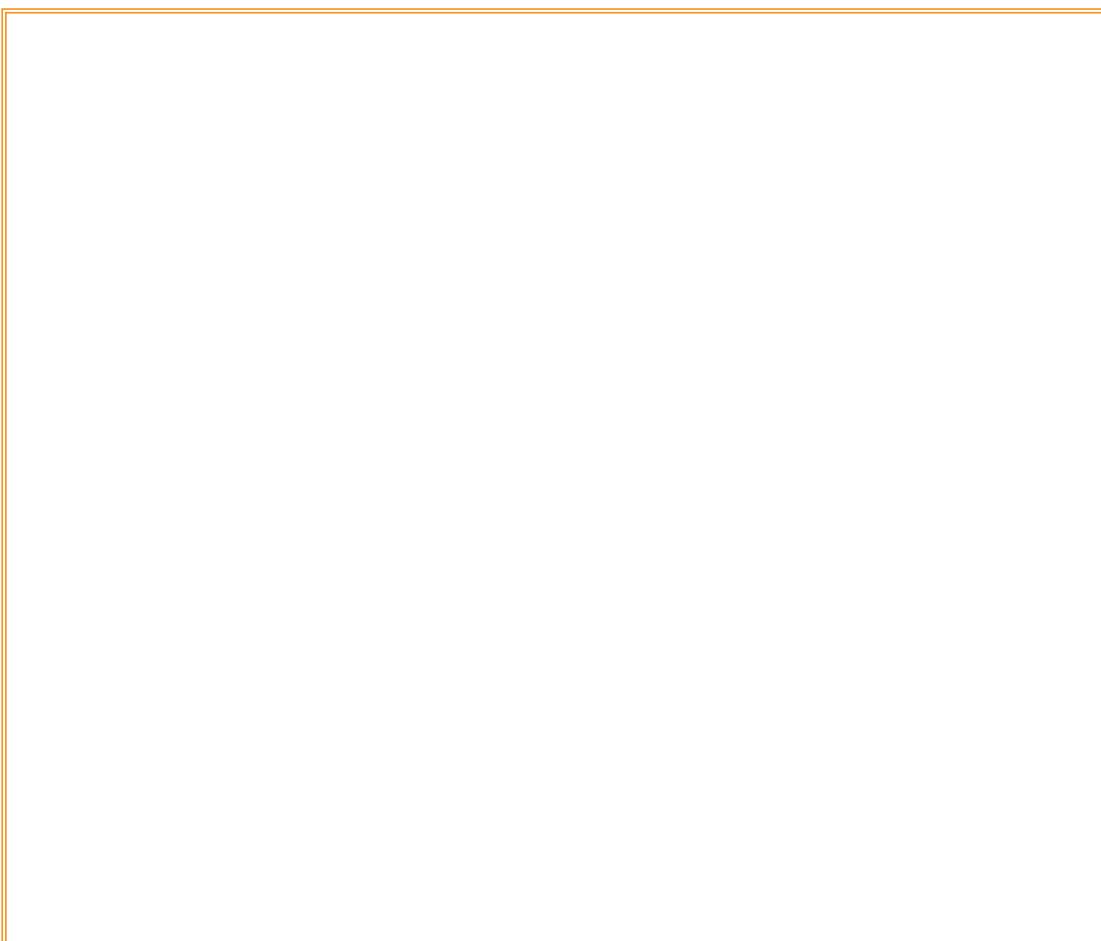
1

a) Στον παρακάτω πίνακα ταξινομούμε μέσα συγκοινωνίας και μεταφοράς.

	Μέσα συγκοινωνίας	Μέσα μεταφοράς
στη στεριά
στη θάλασσα
στον αέρα

b) Ζωγραφίζουμε μέσα συγκοινωνίας και μεταφοράς.

2

Έρευνα με θέμα: «Είμαστε ευχαριστημένοι από τη συγκοινωνία στον τόπο μας;»

- * Φωτοτυπούμε το ερωτηματολόγιο ώστε ο καθένας μας να πάρει από δύο αντίτυπα.
- * Ο καθένας κάνει τις παρακάτω ερωτήσεις σε δύο ανθρώπους που κατοικούν στην περιοχή μας.
- * Βάζουμε X στα τετραγωνάκια ανάλογα με τις απαντήσεις που θα μας δώσουν.

Ερωτηματολόγιο

- 1) Άντρας Γυναίκα
- 2) Κατοικείτε μόνιμα στην περιοχή; ναι όχι
- 3) Ποια μέσα συγκοινωνίας χρησιμοποιείτε στις καθημερινές σας μετακινήσεις;
λεωφορείο τρόλεϊ μετρό τραμ άλλο
Ποιο άλλο;
- 4) Πόσο ευχαριστημένοι είστε από τα μέσα συγκοινωνίας;
καθόλου λίγο πολύ πάρα πολύ
- 5) Κάθε πότε περνούν;
σπάνια αρκετά συχνά πολύ συχνά πάρα πολύ συχνά
- 6) Είναι κοντά στο σπίτι σας οι στάσεις; Ναι Όχι
- 7) Σας πηγαίνουν στον προορισμό σας
αργά γρήγορα πολύ γρήγορα πάρα πολύ γρήγορα
- 8) Γράψτε σε μια πρόταση τι θα προτείνατε για τη βελτίωση της συγκοινωνίας στην περιοχή σας.
.....
.....
.....

- * Σε ποια πρώτα συμπεράσματα μπορούμε να καταλήξουμε στην ομάδα μας από τις απαντήσεις που πήραμε στα ερωτηματολόγια που μοιράσαμε;
-
.....
.....
.....

- * Συγκεντρώνουμε όλα τα ερωτηματολόγια στην τάξη μας, τα επεξεργαζόμαστε με τη βοήθεια του δασκάλου μας και βγάζουμε συμπεράσματα σχετικά με τις απόψεις των κατοίκων του τόπου μας για τις τοπικές συγκοινωνίας.
-
.....
.....
.....

Μέσα συγκοινωνίας και μεταφοράς

3

Μαθαίνουμε παιζόντας

(Κάθε ομάδα μπορεί να παίξει το δικό της παιχνίδι)

- * Φωτοτυπούμε και κόβουμε τις καρτέλες.
- * Τις ανακατεύουμε και τις βάζουμε ανάποδα.
- * Κάθε παίκτης θα χρειαστεί ένα πιόνι από σκάκι ή από κάποιο άλλο παιχνίδι μας και ένα ζάρι.
- * Στο παιχνίδι μπορούν να πάρουν μέρος μέχρι τέσσερις μαθητές.

Πέρασες
με κόκκινο φανάρι.

Πέρασες
με κίτρινο
τρέχοντας.

Κάθισες
στο κάθισμα
του συνοδηγού.

Φοράς κράνος
όταν οδηγείς
το ποδήλατό σου.

Κοίταξες δεξιά και
αριστερά πριν
διασχίσεις το δρόμο.

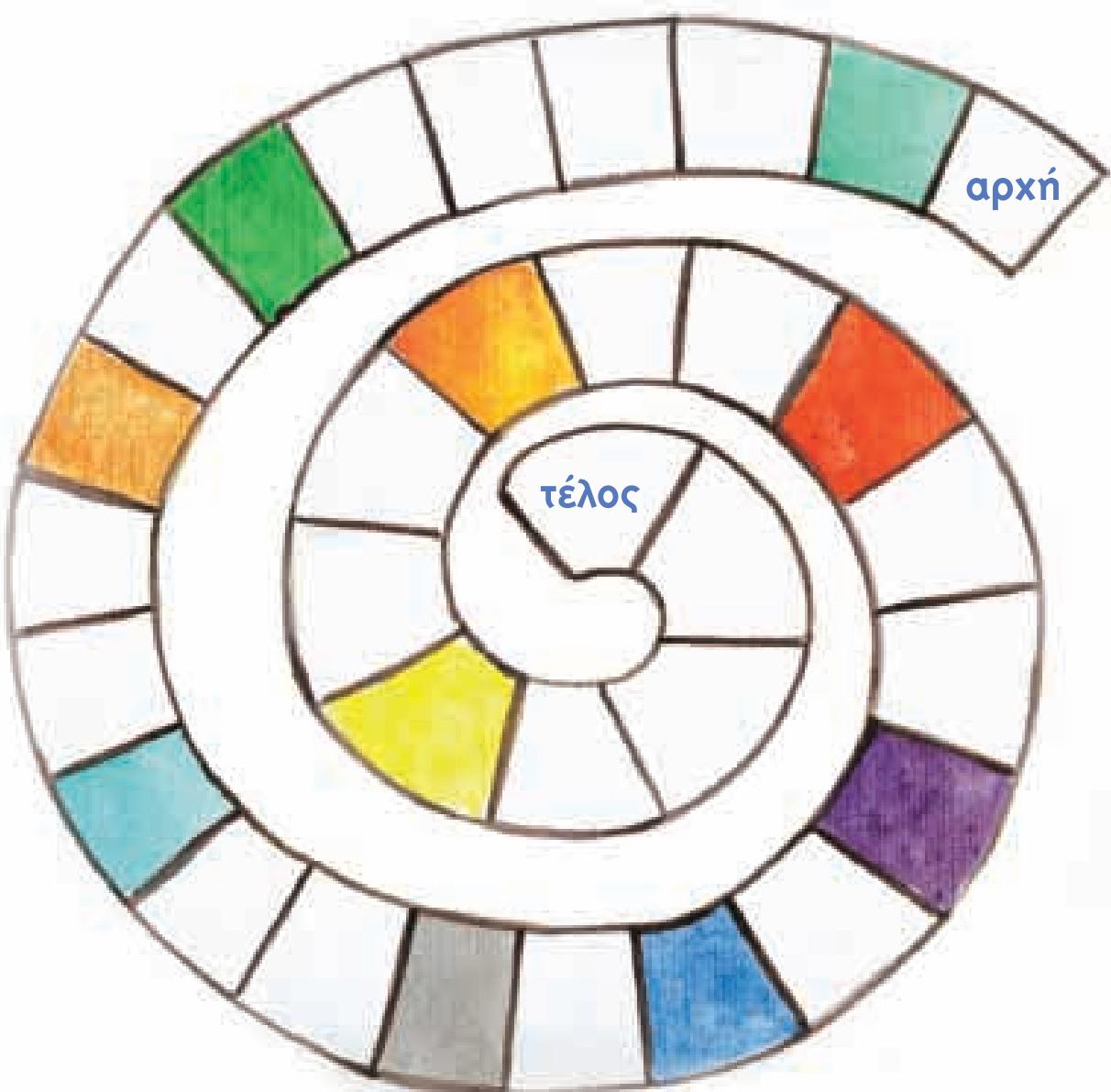
Ο δρόμος είναι
άδειος, το φανάρι
κόκκινο κι εσύ
περιμένεις.

Διαμαρτυρήθηκες
στον οδηγό που πάρκαρε
στο πεζοδρόμιο.

Παίζεις κυνηγοτό
στο πεζοδρόμιο.

Με το πατίνι σου
σταματάς στις
διασταυρώσεις.

Κάθισες
στο αυτοκίνητο χωρίς
να βάλεις τη ζώνη σου.

Οδηγίες

- * Τοποθετούμε το πιόνι μας στην αρχή του «σαλίγκαρου».
- * Ρίχνουμε το ζάρι και προχωράμε τόσα τετράγωνα όσα δείχνει το ζάρι.
- * Όποτε φτάνουμε σε χρωματισμένο τετράγωνο, τραβάμε μία κάρτα.
- * Συζητάμε στην ομάδα και αποφασίζουμε: αν αυτό που λέει η κάρτα είναι **σωστό**, προχωράμε δύο τετράγωνα **μπροστά**. Αν είναι **λάθος**, πάμε δύο τετράγωνα **πίσω**.

Νικητής ή νικήτρια του παιχνιδιού είναι το παιδί που θα φτάσει πρώτο στο κέντρο του «σαλίγκαρου».

Δραστηριότητες της Ανασκόπησης

1

Συμπληρώνουμε την ακροστιχίδα του ποδήλατου.

Π_ _ _ _ _	Σ' αυτές υπάρχει συνήθως κυκλοφοριακό πρόβλημα.
Ο_ _ _ _ _	Κώδικας Κυκλοφορίας.
Δ_ _ _ _ _	Προσέχουμε πάντα όταν τον διασχίζουμε.
Η_ _ _ _ _ _ _	Ο θόρυβος στις πόλεις είναι και αυτός ένα είδος ρύπανσης.
Λ_ _ _ _ _ _ _	Μέσο συγκοινωνίας που μεταφέρει πολλούς ανθρώπους.
Α_ _ _ _ _	Είναι από τα παλιότερα μεταφορικά μέσα (θηλυκό).
Τ_ _ _ _ _ _ _	Υπάρχει και ... σχολικός.
Ο_ _ _ _ _	«Μη μιλάτε στον»

2

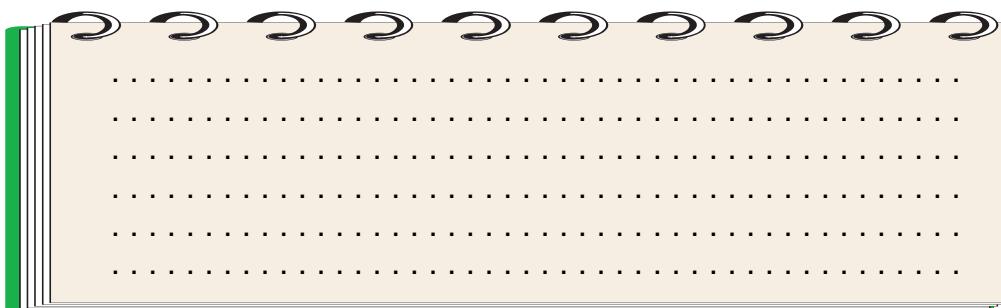
Συμπληρώνουμε τον πίνακα με διάφορα μέσα συγκοινωνίας και μεταφοράς που συζητήσαμε στην ενότητα.

Μέσα συγκοινωνίας και μεταφοράς

Στη στεριά	Στη θάλασσα	Στον αέρα
.....
.....
.....

3

Ποιο μέσο συγκοινωνίας προτείνουμε να χρησιμοποιούν πιο συχνά οι άνθρωποι στις πόλεις; Δικαιολογούμε την άποψή μας.

Επίσκεψη στο πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής

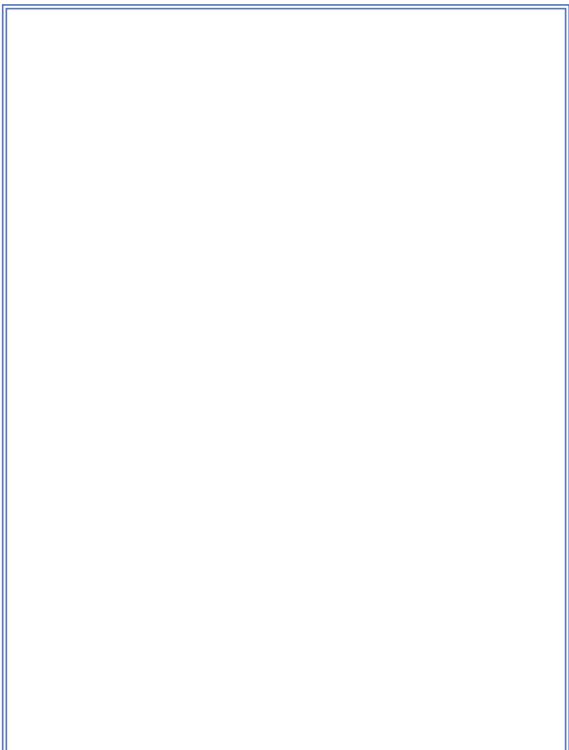

1

Κατασκευάζουμε ετικέτες για ένα μπουκάλι λάδι ή κρασί

Γράφουμε στις ετικέτες μας το όνομα, την περιοχή προέλευσης, την ποικιλία, το όνομα του παραγωγού, την ημερομηνία εμφιάλωσης και την ημερομηνία λήξης και τις διακοσμούμε.

2

Συζητάμε τις παρακάτω φράσεις: «η θάλασσα είναι λάδι», «χρόνια πολλά σαν την ελιά», «σαν το παλιό καλό κρασί». Γράφουμε κι εμείς παρόμοιες φράσεις που έχουν σχέση με την ελιά και το αμπέλι.

Φυτά και ζώα του τόπου μας

3

ΛΑΔΙ, ΚΡΑΣΙ

Επιλέγουμε μία από τις παραπάνω λέξεις και φτιάχνουμε τη δική μας ακροστιχίδα.

Οδηγίες

- * Γράφουμε τη λέξη που επιλέξαμε κάθετα με κεφαλαία γράμματα.
- * Για κάθε γράμμα της λέξης βρίσκουμε μία άλλη λέξη που αρχίζει από αυτό. Έχουμε τώρα τόσες λέξεις όσα γράμματα έχει η πρώτη λέξη που επιλέξαμε (λάδι ή κρασί).
- * Αντικαθιστούμε τα γράμματα των λέξεων που βρήκαμε με παύλες (εκτός από τα αρχικά!).
- * Για να μπορέσουν οι συμμαθητές μας να ανακαλύψουν τις λέξεις που «κρύβονται» στις παύλες, γράφουμε δίπλα στην καθεμιά έναν ορισμό, δηλαδή μία εξήγησή της (όπως στα σταυρόλεξα). Μπορούμε επίσης να γράψουμε μία ερώτηση, που η απάντησή της είναι η λέξη που θα πρέπει να βρούν οι συμμαθητές μας. Για παράδειγμα Λ———. Από ποιό μέρος ξεκινούν τα πλοία; (ΛΙΜΑΝΙ).
- * Οι ομάδες ανταλλάσσουμε τις ακροστιχίδες μας και τις συμπληρώνουμε.

Λ

Α

ΔΩΡΟ

Ι

Το χαρίζουμε σε κάποιον που γιορτάζει

ΚΟΥΔΟΥΝΙ

Ρ

Α

Σ

Ι

Το ακούμε στην αρχή
και στο τέλος του διαλείμματος

4

«Το χοντρό **μπιζέλι** χορεύει τσιφτετέλι
Χορεύει τσιφτετέλι στο χορό των μπιζελιών
Και τα **κολοκυθάκια** χτυπάνε παλαμάκια
Πάνω στην πρασινάδα και πάνω στο γκαζόν.

Μ' ένα πράσινο καινούριο παπιγιόν
Προχωρώ για το χορό των μπιζελιών
Ήρθ' ή ώρα πια κι εγώ
Να χορέψω με λαχτάρα
Αγκαλιά με μια **αγκινάρα**
Το πρώτο μου ταγκό.

Βλίτα και **σπανάκι** χορεύουνε
Συρτάκι
Χορεύουνε συρτάκι στο χορό των μπιζελιών
Κι η **μπάμια** η μεγάλη χορεύει πεντοζάλη
Πάνω στην πρασινάδα και πάνω στο γκαζόν...»

Λιλιπούπολη, Μ. Κριεζή

- ✿ Διαλέγουμε ρόλους, δηλαδή γινόμαστε μπιζέλια, κολοκυθάκια, αγκινάρες ...
- ✿ Ετοιμάζουμε τα κοστούμια μας και παίζουμε!

5

νεραντζιά, πιπεριά, σίκαλη, ρεβίθια, κριθάρι, φακές, λεμονιά, ντομάτα
Ταξινομούμε τις λέξεις στην κατάλληλη στήλη του παρακάτω πίνακα.
Μπορούμε να προσθέσουμε και δικά μας φυτά.

ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ

.....
.....
.....
.....
.....

ΟΣΠΡΙΑ

.....
.....
.....
.....
.....

ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΗ

.....
.....
.....
.....
.....

ΛΑΧΑΝΙΚΑ

.....
.....
.....
.....
.....

Φυτά και ζώα του τόπου μας

6

- a) * Τα φύλλα μπορούμε να πούμε ότι μοιάζουν με εργαστήριο μαγειρικής ή ζαχαροπλαστικής, μια και σ' αυτά ενώνονται διαφορετικά υλικά για να παρασκευαστεί η τροφή του φυτού, όπως στο εργαστήριο ανακατεύουμε τα υλικά για να φτιάξουμε ένα φαγητό ή ένα γλυκό.
- * Η εργασία που κάνει ο βλαστός για το φυτό, δηλαδή να μεταφέρει τις ουσίες από τη ρίζα προς τα φύλλα, μας θυμίζει τη δουλειά ενός ανθρώπου που μεταφέρει κάτι (μεταφορέας).
 - * Η ρίζα μάς θυμίζει την άγκυρα του πλοίου: όπως η άγκυρα πέφτει στο βυθό και κρατάει σταθερό ένα πλοίο, έτσι και η ρίζα μπαίνει μέσα στο χώμα και κρατά το φυτό σταθερά στη θέση του.

Φύλλα, βλαστός και ρίζα συνεργάζονται για να ζήσει και να αναπτυχθεί το φυτό.

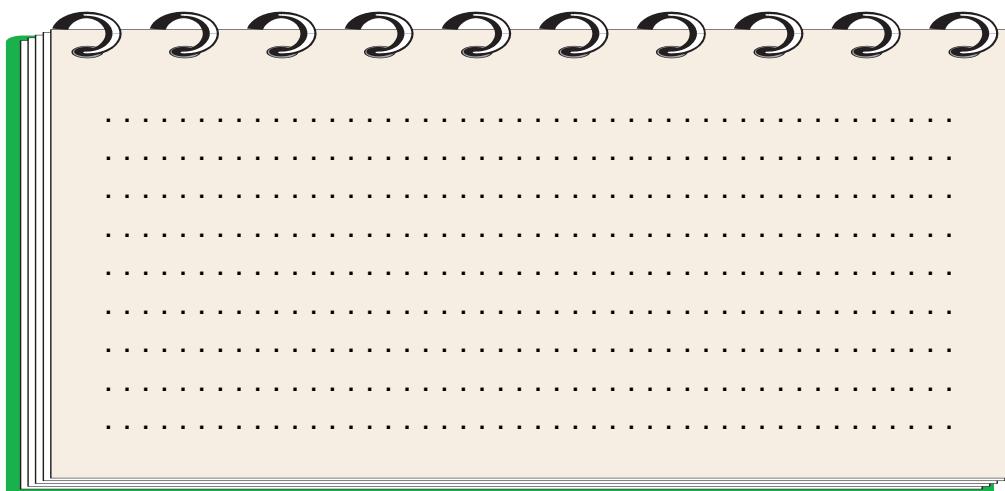

- ✓ Συζητάμε και βρίσκουμε και άλλα εργαλεία, αντικείμενα, επαγγέλματα ή δραστηριότητες ανθρώπων που κάνουν παρόμοια ή σχετική δουλειά με τα φύλλα, το βλαστό, τη ρίζα των φυτών.

Φύλλα	Βλαστός	Ρίζα
εργαστήριο	μεταφορέας	άγκυρα
.....
.....

- b) Βρίσκουμε και καταγράφουμε εργασίες που γίνονται μόνο με τη συνεργασία πολλών ανθρώπων.

7

Ταξινομούμε

Ζωγραφίζουμε ή κολλάμε φωτογραφίες από διάφορα φυτά, ανάλογα με τι τρώμε από αυτά.

τρώμε τα φύλλα	τρώμε το βλαστό	τρώμε τη ρίζα	τρώμε τον καρπό